

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
Cím: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
Telefon: 441-6501

Ügyszám: 80/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

193/2011. (VII.6.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ által 2011. február 21-én előterjesztett **panaszát** a 2011. július 6-án – Dr. Kozma Ákos elnökhelyettes és Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a G. Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem kerül sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt, illetve alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos 2011. február 21-én terjesztette elő a panaszát a Testület honlapján, elektronikus úton. Később – a Testület felhívására – a panaszt aláírásával is megerősítette.

Panaszában előadta, hogy 2011. február 19-én 7 óra 30 perckor P.-en, a [...] áruház parkolójában igazoltatták. A panaszos azt állítja, hogy az intézkedő rendőr „arroganciája borzasztó volt”, társa pedig (aki a panaszost már két, a panaszos sógorát pedig egy alkalommal is feljelentette) mosolygott az intézkedésen. A panaszos elismeri, hogy el van tiltva 6 hónapra a járművezetéstől, amiből még három hónapja van hátra. Megjegyzi, hogy a

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

feljelentést teljesen jogosnak tartja, azonban a vele szemben folyó eljárások sokasága, illetve anyagi helyzete sem teszi lehetővé, hogy sofört fogadjon, így néha „muszaj megkockáztatni”, hogy vezessen. Előadja, hogy 1986 óta vezet balesetmentesen és sosem vezetett ittasan.

A panaszos kifogásolja, hogy az intézkedő rendőr arrogánsan és lekezelően beszélt vele az intézkedés során, egyúttal kilátásba helyezte, hogy ha még egyszer meglátja a panaszost „bilincsen fogja előállítani”. A rendőr által alkalmazott stílust a panaszos emberi méltóságát sértőnek tartja.

II.

A Testület megkeresése és kérdései alapján a P. Megyei Rendőrfőkapitányság az Országos Rendőrfőkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Ellenőrzési Szolgálatára útján az ügyben rendelkezésre álló iratokat mellékelte. Ebből az alábbiak állapíthatók meg.

1) Az ügyben érintett járőr azon tagja, aki a panaszossal szemben intézkedett, jelentésében leírja, hogy aznap gépkocsizó járőrszolgálatot látott el, amikor járőrtársával észlelték, hogy a panaszos az általa vezetett gépkocsival a [...] áruház parkolójába hajtott be. A járőrtárs hívta fel a figyelmet a panaszosra, mivel – tudomása szerint – vezetői engedéllyel nem rendelkezett. Közölte, hogy előző nap intézkedett a panaszossal szemben.

A jelentés szerint az intézkedő rendőr a napszaknak megfelelően köszönt és elkérte a panaszos iratait. A panaszos csak a személyi igazolványát és a gépkocsi forgalmi engedélyét tudta átadni, mivel a jogosítvány nem volt nála. A panaszos és a gépkocsi adatait az ügyeleten keresztül ellenőrizték, ahol megállapítást nyert, hogy a panaszos vezetői engedéllyel nem rendelkezik. A panaszos adatait RK-lapra rögzítette, és közölte, hogy szabálysértési feljelentést fog tenni. Ezt a panaszos tudomásul vette.

Ezután a panaszostól elköszöntek. Az eljáró rendőr megjegyzi, hogy a panaszost nem ismeri, vele szemben korábban nem intézkedett, egyúttal viselkedése a panaszos felé tisztelettudó és udvarias volt. Bilincselés kilátásba helyezése sem került szóba.

2) Az ügyben érintett járőr azon tagja, aki a február 19-i intézkedést biztosította, jelentésében leírja, hogy az előző napon, tehát február 18-án a panaszossal szemben ő járt el és vont a panaszos alá, mivel a panaszos a vezetéstől el van tiltva. Erre emlékezve ismerte fel másnap a panaszost és gépkocsiját.

A jelentés szerint a kollégája a napszaknak megfelelően köszönt és a vezetői engedélyt, valamint a forgalmi kért el a panaszostól. Az intézkedés vége feljelentés lett, amit a panaszos tudomásul vett. Az intézkedés végén az intézkedést végző kolléga annyit közölt a panaszossal, hogy ha ugyanazon a napon ismét vezetni fog, akkor szabálysértés továbbfolytatása miatt elő fogják állítani.

A jelentéstevő szerint a kollégája nem viselkedett arrogánsan a panaszossal, és nem volt lekezelő sem, egyúttal bilincselést sem helyezett kilátásba.

3) A rendőrség megküldte a 2011. február 18-án, illetve 19-én kelt szabálysértési feljelentést is, melyek egyezően rögzítik, hogy a panaszos a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 156/A.§ (1) bekezdésébe ütköző szabálysértést követte el, mivel a vezetéstől el van tiltva 2011. május 30-ai lejárat hatálya alatt.

III.

A Testület megállapította, hogy a panaszos által kifogásolt rendőri intézkedések érintették a panaszosnak az Alkotmány 2. §-ának (1) bekezdéséből mint a jogbiztonság alkotmányos alapelvéből levezetett tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát és az 54. §-ának (1) bekezdése szerinti emberi méltósághoz fűződő jogát.

1) A konkrét ügyben a rendőrség intézkedési kötelezettségével összefüggésben a Testület az alábbiakra hívja fel a figyelmet.

Az Rtv. 13. § (1) bekezdése szerint: „A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyen a tudomására hoznak”. A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 3. § (1) bekezdése szerint: „Bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyen hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli”.

A Testület utal töretlen gyakorlatára, miszerint a szabálysértési tényállásszerűséget kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis nem veheti át a szabálysértési hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését – akkor, amikor annak jogalapjaként szabálysértés gyanújára hivatkozik a rendőrség –, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, hogy az adott intézkedéshez szükséges gyanú foka fennállt-e.

A panaszolt esetben az a nyilvánvaló helyzet állt fenn, hogy a rendőrség – járőrtevékenysége során – a panaszos által elkövetett szabálysértést észlelte, arra figyelemmel, hogy a járőr egyik tagja a panaszossal szemben az előző napon már intézkedett. **A Testület a panaszolt ügyben ezért úgy tekintette, hogy a rendőrség intézkedési kötelezettsége mindenképp fennállt.**

2) A panaszos megállítására a rendőrség közlekedésrendészeti intézkedése keretében került sor. Az Rtv. 44. § (1) bekezdésének b) pontja szerint: „A rendőr az e törvényben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti”.

Az ellenőrzés során – az a rendőrök által egyébként már tudott tény – ismételten megállapítást nyert, hogy a panaszos el van tiltva a járművezetéstől, ezért a rendőrség vele szemben intézkedést kezdeményezett, megállította, igazoltatta és szabálysértési eljárást indított. **A Testület ezzel összefüggésben is megalapozottnak tartotta a rendőrség eljárását, a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga a Testület szerint nem sérült.**

3) A panaszos hangsúlyosan sérelmezte, hogy az intézkedő rendőr vele szemben arrogánsan, lekezelően viselkedett, egyúttal azt is kilátásba helyezte, hogy bilincsből fogja előállítani. Ezzel szemben mindkét rendőr jelentése azt tartalmazza, hogy az intézkedés udvarias, tisztelettudó hangnemben zajlott, az eljáró rendőr pedig kijelentette, hogy bilincselést nem helyezett kilátásba, mert arra vonatkozó ok nem merült fel.

Az Rtv. 2. § második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

Tekintettel arra, hogy a Testületnek nem állt rendelkezésére további bizonyíték, amely a fenti ellentmondást bármelyik fél javára feloldhatta volna, a Testület a panaszos emberi méltóságának sérelme vonatkozásában nem állapított meg alapjogsérelmet.

IV.

A Testület megállapításai szerint a vizsgált ügyben a panaszossal szemben alapvető jogot sértő intézkedés nem történt, illetőleg ilyen intézkedés nem állapítható meg, így az Rtv. 93. § (2) bekezdésének első fordulata alapján a Testület a panaszt az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez tett át.

Budapest, 2011. július 6.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Féja András
előadó testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag